

Avsiktsförklaring avseende översyn av arbetstidsreglerna

Bakgrund

Inom kommun- och regionsektorn finns en mängd samhällsviktiga verksamheter varav flera bedrivs dygnet runt. Arbetstiden är dels reglerad i lagen, och dels i det centrala kollektivavtalet som även har specialregler för vissa verksamheter. Utöver denna struktur finns även lokala kollektivavtal om arbetstider och vissa ersättningar. Det har över tid gjorts omfattande förändringar i det centrala avtalet och nya regler har tillkommit. Detta gör att det är svårt att överblicka och tolka regelverket. Det finns behov av ett mer enhetligt och tydligt regelverk.

De flesta verksamheter tillämpar reglerna i Allmänna bestämmelser, men vissa verksamheter såsom till exempel skola, hälso- och sjukvård, räddningstjänst och personlig assistans har specialregler som tecknats med vissa av de fackliga organisationerna. När förändringar ska göras i Allmänna bestämmelser krävs det att alla parter på avtalet är överens om att så ska ske. Detta har resulterat i att reglerna inte alltid utformas på ett sätt som tjänar alla verksamheter och dess medarbetare på bästa sätt. Det finns ett behov av att se över om de nuvarande arbetstidsreglerna fortfarande uppfyller verksamheternas behov samt vilka verksamheter som har behov av specialregler. Kopplingen mellan arbetstidsförläggning och särskilda ersättningar behöver också belysas.

Arbetsgivare och fackförbund kan teckna lokala kollektivavtal, bland annat om arbetstidsfrågor och särskilda ersättningar. Lokala avtal inom området är snarare regel än undantag i vissa verksamheter. Denna typ av avtal började växa fram i mitten/slutet av 1990-talet. Under pandemin har omfattningen av lokala avtal accelererat. Den stora floran av lokala avtal är svår att överblicka för såväl arbetsgivare som fackförbund. Det finns därför anledning att närmare analysera den lokala avtalsfloran.

Syfte och mål

Centrala parter ska genomföra en översyn av arbetstidsreglerna i kommun- och regionsektorn i syfte att identifiera vilka åtgärder som behöver vidtas ur ett långsiktigt perspektiv. Resultat av parternas arbete kommer att ligga till grund för kommande avtalsförhandlingar. Målsättningen är att uppnå ett tydligt regelverk som är bättre anpassat till de olika verksamheternas behov och som säkerställer medarbetarnas arbetsmiljö och skydd.

Arbetets bedrivande

För att underlätta och bredda underlaget för arbetet, ska parterna dra lärdom av och inkludera tidigare erfarenheter, partsensidiga och partsgemensamma utvärderingar och andra kollektivavtal på arbetsmarknaden.

Parterna konstaterar att det finns behov av en fördjupad dialog med berörda förbund avseende specifika verksamheter inom till exempel hälso- och sjukvård och äldreomsorg som bedrivs dygnet runt och/eller är särskilt jourtung. Möjlighet finns också att under arbetets gång bryta ut frågor för djupare diskussion. Resultatet av sådana diskussioner ska återföras till de gemensamma diskussionerna.

Arbetet ska presenteras i en eller flera partsgemensamma del- och slutrapporter, eller på annat lämpligt sätt som parterna enas om under arbetet.

Parterna enas om att ställa gemensamma resurser och kompetenser till förfogande för de arbetsinsatser som krävs i översynens olika delar.

För att underlätta genomförandet av översynen har parterna identifierat ett antal områden som troligen kan utvärderas och analyseras var för sig.

Några områden för parterna att särskilt beakta i sin utvärdering och analys

- Behov av anpassning kopplad till svensk lagstiftning och EU-rätt
- Förutsättningar för grundläggande, enhetliga arbetstidsregler som kompletteras med specialregler efter olika verksamheters behov
- Vilka fackliga organisationer som behöver vara part på eventuella specialregler Arbetstidsmått för olika arbetsförhållanden
- Förläggning av arbetstid
- Former för kombinationsanställningar
- Effekter av gemensamma respektive verksamhetsanpassade arbetstidsbestämmelser
 - Exempelvis alternativa avtalskonstruktioner genom sektorsvis indelning såsom: dygnet-runt-bemannning, jourtung verksamhet, läsårsverksamhet/årsarbetstidsverksamhet, verksamhet med helgtjänstgöring respektive helgfri verksamhet, verksamhet med betydande omfattning av beredskap.
- Kartläggning av förekomsten av lokala kollektivavtal och ensidiga arbetsgivarbeslut om reglerad arbetstid och särskilda ersättningar,

- Särskilda ersättningsfunktion och fördelning
- Förutsättningar och konsekvenser av central respektive lokal avtalsreglering
- Avtalsvård

Följande ska utvärderas

- Parterna är överens om att utvärdera tilläggsöverenskommelsen om dispens och ta ställning till hur tillämpningen ska fungera på sikt. Denna utvärdering ska vara slutförd senast 30 november 2024.

Genomförande

Parterna är överens om att detta arbete är omfattande och behöver bedrivas ur ett långsiktigt perspektiv. Arbetet behöver bedrivas i etapper mot bakgrund av kommande avtalsförhandlingar. Första etappen av arbetet kommer att bedrivas till och med den 30 november 2024. Resultatet av detta arbete kommer att ligga till grund för avtalsförhandlingarna 2025. I samband med förhandlingarna ska parterna också ta ställning till om och i så fall hur arbetet fortsatt ska bedrivas.

För Sveriges Kommuner och Regioner

.....

För Sobona - Kommunala Företagens Arbetsgivarorganisation

.....

För Svenska Kommunalarbetareförbundet

.....

För OFRs förbundsområde Allmän kommunal verksamhet
jänte i förbundsområdet ingående organisationer

.....

För **OFRs förbundsområde Hälsa- och sjukvård**
jänte i förbundsområdet ingående organisationer

.....

För **OFRs förbundsområde Läkare**
jänte i förbundsområdet ingående organisationer

.....

För **OFRs förbundsområde Lärare**
jänte i förbundsområdet ingående organisationer

.....

För **AkademikerAlliansen**
och till AkademikerAlliansen anslutna riksorganisationer

.....